dosar nr.2-20144910-05-3a-15032023 Judecătoria Cahul, judecător E.Bancov

D E C I Z I E

05 octombrie 2023 mun.Cahul

Colegiul specializat de contencios administrativ al Curţii de Apel Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată, judecător Vitalie Movilă
judecătorii Serghei Pilipenco, Evghenii Dvurecenschii
cu grefierul Anastasia Uzun
cu participarea: reprezentantului apelantei Maria Muturniuc - avocat Ignat Dumitran,

a judecat în şedinţă publică, în ordine de apel, cauza de contencios administrativ la acțiunea reclamantei Muturniuc Maria împotriva pârâților Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, Muturniuc Dumitru, Muturniuc Sergiu, Muturniuc Alexandru și *****, privind anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc din anul 2005 și constatarea faptului acceptării succesiunii, la apelul reclamantei Muturniuc Maria prin intermediul avocatului Dumitran Ignat, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 06 februarie 2023 -

C O N S T A T Ă:

1. La 18 noiembrie 20202 reclamanta Muturniuc Maria prin reprezentatul său – avocatul Dumitran Ignat, a depus acțiunea împotriva pârâților Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, Muturniuc Dumitru, Muturniuc Sergiu, Muturniuc Alexandru și *****, prin care pretinde: **1.** anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent; **2**. constatarea faptului acceptării de către reclamanta Muturniuc Maria succesiunii după decesul soțului *****.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat, că la data de 14 august 2020 s-a adresat cu cerere către Primăria comunei Sadîc, prin care a solicitat să-i fie restituită cota de teren de care a fost deposedat soțul ei în anul 2005. Răspuns la cerere nu a primit. La 19 septembrie 2020 reclamanta s-a adresat cu cerere prealabilă către Primăria comunei Sadîc, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului sătesc Sadîc din anul 2005, la care la fel nu a recepționat răspuns.

Ulterior a solicitat prin interpelare să-i fie expediate decizia consiliului sătesc privind atribuirea cotei de teren echivalent în mărime de 1,5698 ha lui ***** și decizia consiliului sătesc privind deposedarea lui ***** de cota de teren echivalent în mărime de 1,5698 ha, certificatul privind achitarea impozitului funciar de către ***** începând cu anul 1992 până în 2005, certificatul Forma 39 privind cercul de moștenitori legali după decesul lui ***** și cine a acceptat de facto moștenirea după decesul acestuia. Nu a primit răspuns la interpelare.

***** a încheiat căsătoria cu Buzilă Maria. ***** a decedat la *****. După decesul lui a rămas avere succesorală formată din: casă de locuit, terenuri agricole.

Moștenitori de gradul I sunt: soția-reclamanta și copiii: Muturniuc Dumitru, Muturniuc Sergiu, Muturniuc Alexandru, *****. Reclamanta este unica persoană care a intrat în posesia masei succesorale prin achitarea impozitelor, reparația imobilului.

În drept acțiunea mai este întemeiată și pe prevederile art.166, 282 CPC; 152-165, 189, 197, 201, 206, 224 Cod administrativ.

2. La 06 februarie 2023 Judecătoria Cahul sediul central a pronunțat hotărârea, prin care a admis parțial acțiunea reclamantei Muturniuc Maria și a hotărât:

- se constată faptul acceptării succesiunii de către Muturniuc Maria, după decesul soțului său *****, născut la *****, și decedat la *****;
- în rest, acțiunea înaintată de Muturniuc Maria se respinge ca neîntemeiată;
- se încasează din contul lui Muturniuc Maria în beneficiul Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, cheltuielile de asistența juridică în mărime de 4.000 lei.

3. La 20 februarie 2023 avocatul Dumitran Ignat a declarat apel în interesele reclamantei Muturniuc Maria, la 13 aprilie 2023 a depus motivarea apelului solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 06 februarie 2023, rejudecarea cauzei și și pronunțarea unei noi hotărâri în partea pretenției respinse, prin care *să fie admisă pretenția privind anularea deciziei comunei Sadîc r-l Cantemir din anul 2005*.

Apelantul a invocat în cererea de apel, că prin audierea martorilor Berezineanu Larisa, Muturniuc Gheorghe, Dimitrioglo Gheorghe, Chihadari Piotr, Hanganu Dumitru, prin alte probe - lista întocmită de inginerul cadastral care a repartizat în natură cotele de teren, certificatul de proprietate nr.471 din 05.05.1990, avizele de plată pentru cota de teren pe numele lui Muturniuc Semion, se constată incontestabil că Muturniuc S. a deținut cota de teren echivalent. Conform răspunsului din arhiva raională Cantemir, nici dispoziția primarului s.Sadîc nr.13 din 13.11.2000 nu este. Consideră că cererea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică urmează a fi respinsă, deoarece acțiunea s-a admis parțial.

În drept cererea de apel mai este întemeiată și pe prevederile art.385 CPC.

4. Procedura de citare la instanța de apel a fost legal executată.

Reprezentantul apelantului Muturniuc Maria - avocatul Dumitran Ignat, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului pe motivele formulate în cererea de apel. Suplimentar a reiterat că, deși a fost admisă parțial acțiunea, instanța a încasat suma totală de 4.000 lei pentru serviciile avocatului. În cazul dat urma să fie încasată în proporția în care a fost admisă sau respinsă. În factura avocatului sunt indicate ambele capete pe ambele cazuri: de anulare a deciziei și de constatare a faptului.

Cererea de apel a fost examinată în lipsa apelantei Muturniuc Maria, reprezentantului intimaților Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc - avocat Josu Artur, intimaților Muturniuc Dumitru, Muturniuc Sergiu, Muturniuc Alexandru și *****, care, fiind legal citați despre data, ora şi locul judecării cauzei, în şedinţa instanţei de apel nu s-au prezentat. Potrivit art.239 alin.(2) Cod administrativ, „*participanții la proces se citează. În citație se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea*

participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului".

5. Ascultând reprezentantul apelantei, verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse vis-a-vis de legalitatea hotărârii primei instanţe, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curţii de Apel Cahul conclude asupra necesității admiterii apelului declarat de reclamanta Muturniuc Maria prin intermediul avocatului Dumitran Ignat, casării parțiale a hotărârii primei instanțe, în partea dispoziției de respingere ca neîntemeiată a acțiunii pe capătul pretenției de anulare a deciziei Primăriei comunei Sadîc din anul 2005, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care se declară inadmisibilă acțiunea reclamantei Muturniuc Maria împotriva pârâților Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, pe capătul pretenției de anulare a deciziei Primăriei comunei Sadîc din anul 2005, prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent, dat fiind că reclamanta nu poate revendica un drept vătămat în sensul art.17 Cod administrativ, așa cum nu există au astfel de act administrativ individual, fapt care prin el însăși exclude posibilitatea depunerii unei acțiuni în contestare. În rest hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 06 februarie 2023 să fie menținută.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „*legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”.*

Conform art.236 Cod administrativ, „*instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului*".

Analizând condițiile de admisibilitate a apelului, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul statuează, că cererea de apel corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Colegiul menționează că cererea de apel este admisibilă.

6. Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, „*în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept*".

În corespundere cu art.219 alin.(1) Cod administrativ, „*instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți”.*

Conform art.195 Cod administrativ, „*procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art.169– 171”.*

În conformitate cu art.386 alin.(1) lit.a),b),c),d) Cod de procedură civilă: *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;*

circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat".

Conform art.239 Cod de procedură civilă, „*hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*".

Conform jurisprudenței CEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: ... casează parţial hotărîrea primei instanţe şi emite o altă decizie în partea casată".*

7. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul reține că la judecarea cauzei prima instanță a aplicat corect normele de drept material care guvernează raporturile juridice litigioase, însă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost stabilite şi elucidate pe deplin de către instanța de fond, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei pe capătul pretenției privind anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, pretins prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent, și constituie temei de casare parțială a hotărârii de către instanța de apel.

Din materialele cauzei deduse judecății se determină, că la 14 august 2020 reclamanta Muturniuc Maria s-a adresat cu cerere către Primăria comunei Sadîc, solicitând restituirea cotei agricole, atribuită soțului *****, de care a fost deposedat în anul 2005 și eliberarea deciziei Consiliului comunal Sadîc din 2005 (f.d.14).

În urma examinării cererii reclamantei privind restituirea cotei de teren, Consiliul comunal Sadîc r-l Cantemir a emis decizia nr.7/9-XXVII din 21 august 2020, prin care a decis conform pct.7.9.2: „se respinge cererea cet. Muturniuc Maria, deoarece soțul *****, decedat la data de *****, la data de 01 ianuarie 1992 nu era membru a gospodăriei agricole „Zarea" din localitate" (f.d.9).

La 19 septembrie 2020 reclamanta a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat Primăriei comunei Sadîc anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc din anul 2005, prin care defunctul ***** a fost deposedat de cota de teren echivalent, conform art.12 Codul funciar (f.d.15). Răspuns la cerere reclamanta nu a primit.

Potrivit adeverinței eliberată de Consiliul comunal Sadîc din 24.11.2020, cetățeanul ***** nu este inclus în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri (f.d.38).

Colegiul specializat în contencios administrativ al Curții de Apel Cahul reține, că accesul reclamantei Muturniuc Maria la justiție a fost asigurat, dat fiind că reclamanta a

respectat calea prealabilă prejudiciară de soluționare a litigiului, în conformitate cu prevederile art.164 Cod administrativ, așa cum la 19.09.2020 a depus cerere prealabilă /f.d.15/, la care nu a primit nici un răspuns, depunând acțiunea în judecată în termenul specificat la art.209 Cod administrativ.

8. Colegiul relevă că prima instanță eronat a soluționat pretenția reclamantei privind anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, respingând-o ca neîntemeiată.

Colegiul constată că pretenția reclamantei Muturniuc Maria *de anulare a deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent*, este inadmisibilă, dat fiind că reclamanta nu poate revendica un drept vătămat în sensul art.17 Cod administrativ, așa cum nu există un astfel de act administrativ individual, fapt care prin el însăși exclude posibilitatea depunerii unei acțiuni în contestare.

Conform art.207 alin.(1),(2) lit.e) Cod administrativ, „*instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite* ***condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ****. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: ... e****) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17”.***

Criteriile de admisibilitate a acțiunii în contenciosul administrativ diferă în dependență de obiectul acțiunii.

Spectrul clasificat în funcție de obiect al litigiilor în contenciosul administrativ este reglementat de o serie de norme care se deduc reciproc.

Potrivit art.189 Cod administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin* ***activitatea administrativă*** *a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ*”, și conform art.5 Cod administrativ, „***activitatea administrativă reprezintă*** *totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea”*.

Conform art.20 Cod administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”*.

În corespundere cu art.39 alin.(2) Cod administrativ, „*orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente”*.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, „*o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru*: a) *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare)*; b) *obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ*

individual (acţiune în obligare); c) *impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);* d) *constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare);* sau e) *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ)*".

Astfel, după scopul urmărit legiuitorul a prevăzut felurile de acțiuni în contenciosul administrativ: acțiunea în contestare este formulată pentru a contesta un act administrativ individual; acțiunea în obligare se depune dacă autoritatea administrativă refuză să adopte un act administrativ pe care este obligat să-l adopte; acțiunea în realizare este formulată pentru impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune, fiind specifică actelor reale, reglementate la art.14 Cod administrativ; acțiunea în constatare este formulată pentru constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ; acțiune de control normativ se depune pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (art.12 CA).

Normele de la art.206 alin.(1) Cod administrativ se aplică sistemic cu prevederile art.224 alin.(1) Cod administrativ care prevede că, „*examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:* ***a)*** *în baza unei* **acțiuni în contestare***, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;* ***b)*** *în baza unei* **acțiuni în obligare***, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;* ***c)*** *în baza unei* **acțiuni în realizare***, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;* ***d)*** *în baza unei* **acțiuni în constatare***, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;* ***e)*** *în baza unei* acțiuni de control normativ, *anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul*".

În conformitate cu art.10 alin.(1) Cod administrativ, „*actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public".*

Colegiul notează că dispoziția art.20 Cod administrativ aplicată în coroborare cu prevederile art.5, 17, 39 și 209 din Codul administrativ decelează condițiile de admisibilitate ale acțiunii în contenciosul administrativ.

În ce privește aplicabilitatea temeiului de inadmisibilitate prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, Colegiul menționează, că pentru admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este necesar să fie revendicat de către reclamant un drept propriu lezat prin activitatea administrativă, astfel încât, controlul judecătoresc asupra

activității administrative se realizează prin revendicarea de către persoană a unui drept pretins a fi lezat. Iar în cazul unei acțiuni în contestare necesară și inevitabilă existența unui act administrativ individual a cărui anulare se pretinde.

Relaționând circumstanțele cauzei la normele pre-citate, Colegiul conchide că, unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere sau i se poate aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Art.17 Cod administrativ stipulează că, „*drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”*.

În lipsa unui drept propriu care ar putea fi revendicat în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art.207 Cod administrativ.

În conformitate cu art.219 Cod administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți*”, ceia ce atestă că instanțele judecătorești în materia contenciosului administrativ sunt abilitate de a verifica admisibilitatea acțiunii oricând și la orice fază a procesului.

9. Pretenția reclamantei cu privire la *anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent*, se califică ca fiind o acțiune în contestare (art.206 alin.(1) lit.a) CA).

În speță, reclamanta Muturniuc Maria solicită *anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent*, conform art.12 Codul funciar. Însă un astfel de act administrativ individual nu există. Or, nici reclamanta, nici pârâții nu au putut prezenta acest act administrativ individual defavorabil, care nu se regăsește nici în arhivă.

Reprezentantul Consiliului comunal Sadîc a comunicat instanței de judecată că o astfel de decizie, în forma și conținutul invocat de către reclamantă, nu a fost emisă de către Primăria comunei Sadîc sau Consiliul comunal Sadîc.

Adeverința eliberată de Primăria comunei Sadîc la 17 mai 2021, atestă că ***** nu a deținut și nu a fost deposedat de cotă de teren agricol, din anul 2005 nu a fost adoptată nici o decizie de deposedare a terenului, în Primărie nu sunt calculate nici achitate careva plăți la impozitul funciar pentru cota de teren agricol pe numele acestuia (f.d.79).

În conformitate cu art.93 alin.(1),(2) Cod administrativ, „*fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale”.*

Conform art.212 alin.(1) Cod administrativ, „*la cererea de chemare în judecată se anexează: a) copia actului administrativ contestat şi copia deciziei cu privire la cererea prealabilă, dacă legea prevede o astfel de procedură”.*

Necătând la faptul că reclamanta insistă asupra faptului că soțului său ***** i-a fost atribuită cota de teren agricol și ulterior în anul 2005 dânsul a fost deposedat de acest teren în baza deciziei *Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir,* nu au fost prezentate careva acte care ar confirma faptul atribuirii terenului și faptul deposedării de teren.

Art.29 alin.(1) lit.a) al Legii privind administrația publică locală prevede că, ***primarul asigură executarea deciziilor consiliului local****”.*

Potrivit art.10 din Codul funciar, „***de competenţa consiliilor săteşti*** *(comunale) şi orăşeneşti ţin: atribuirea terenurilor şi înstrăinarea lor fără schimbarea destinaţiei acestora, în modul stabilit de lege”.*

Reclamanta însăși nu cunoaște dacă a fost sau nu emisă de administrația publică locală o decizie în sensul deposedării defunctului Muturniuc Semion de teren, dar presupune existența unui asemenea act.

Presupunerea că ar fi existat vreun act administrativ individual emis de autoritatea publică locală nu constituie o probă în sensul prevederilor art.117 Cod de procedură civilă, „*Probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor”.*

La caz, declarațiile martorilor care au declarat că lui ***** i s-a atribuit cota de teren agricol și ulterior Primăria ar fi luat terenul din motiv că nu i se cuvenea cota agricolă, nu prezintă relevanță. Or, reclamanta solicită anularea deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care ***** a fost deposedat de cota de teren echivalent, ceea ce ar presupune existența fizică a actului administrativ individual defavorabil emis de autoritatea publică.

După cum s-a menționat supra, art.206 alin.(1) Cod administrativ în coroborare art.224 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, „*examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei* acțiuni în contestare*,* ***anulează în tot sau în parte actul administrativ individual****, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile,* ***dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale”.***

Instanța de judecată apriori nu poate anula actul administrativ individual care nu există, fapt care prin el însăși exclude posibilitatea depunerii unei acțiuni în contestare.

Expresiile „*drept vătămat*” şi de „*încălcarea unui drept al său*”, utilizate ca și noțiuni în textul articolelor 17, 38 şi 189 din Codul administrativ, **se referă la drepturi subiective concrete**.

În acest sens este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că, pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile şi convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la

care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi [Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr.45572/00)]. Curtea a subliniat că, în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o *actio popularis* în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particulare să se plângă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția (Aksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit).

În conformitate cu art.11 Cod administrativ, „*actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat*; *acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel*”.

Din noțiunea dată rezultă că actul administrativ individual este emis în privința destinatarului căruia i se impun obligații, sancțiuni, sarcini sau acre afectează drepturile/interesele destinatarului, ori care creează beneficii (avantaje) în privința drepturilor destinatarului. Pretinsul drept (interes) vătămat al reclamantei constă în activitatea administrativă a autorității publice, manifestată prin emiterea unui act administrativ individual defavorabil. Ceia ce în situația din speță nu se atestă în raport cu reclamanta Muturniuc Maria.

În lipsa actului administrativ contestat - decizia Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care ***** ar fi fost deposedat de cota de teren echivalent, reclamanta nu poate pretinde la pretinsul drept vătămat și nici la anularea acestuia prin depunerea acțiunii în contestare. Nu se prezintă a fi credibil însăși faptul deposedării de un teren legal deținut, în situația în care instanței nu-i este prezentat nici titlul sau o altă dovadă de atribuire a terenului.

În contextul celor elucidate, Colegiul concluzionează că, acțiunea reclamantei pe capătul pretenției de anulare a deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care ***** a fost deposedat de cota de teren echivalent, nu răspunde exigenților de admisibilitate, motiv din care urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Totodată, Colegiul explică reclamantului că declararea inadmisibilă a pretenției în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

10. Ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată constituite din cheltuieli de asistență juridică, instanța de fond corect a dispus încasarea sumei de 4.000 lei din contul lui Muturniuc Maria în beneficiul Primăriei comunei Sadîc, r-l Cantemir.

Conform art.94 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, în coroborare cu art.195 Cod administrativ, *„Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de*

judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii".

Potrivit art.90 lit.i),l) Cod de procedură civilă*, „ din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică; alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces".*

În corespundere cu art.96 Cod de procedură civilă, „ *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.".*

Interesele pârâților Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, au fost reprezentate de către avocatul Josu Artur, fapt confirmat prin mandatul seria MA nr.1076602, eliberat de CA „Josu Artur" (f.d.34).

La materialele cauzei sunt anexate bonul de plată nr.768 din 22 decembrie 2020 (f.d.54) și factura fiscală Nr.II0289203 din 22 decembrie 2020, privind livrarea serviciului de asistență juridice la suma 4.000 lei (f.d.55).

Punând accent pe complexitatea cauzei, aportul avocatului, se desprinde că suma de 4.000 lei solicitată de a fi încasată, este una rezonabilă în raport cu complexitatea cauzei și efortul depus de avocat. Or, potrivit practicii constante a CEDO „*un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecata decât în măsura în care li s-a stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil*".

Colegiul remarcă, că instanţa poate, chiar şi din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul, atunci când acesta este vădit disproporţionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei, ori cu activitatea desfăşurată de avocat, ţinând seama şi de circumstanţele cauzei.

Practica Curții Europene a Drepturilor Omului relevă că, pentru a stabili dacă costul asistenței juridice solicitate de reclamant este rezonabil, este necesar de a lua în calcul noutatea și complexitatea chestiunilor de fapt și de drept puse în discuție (Manole și alții c. Moldovei, 13/07/2010, § 11). Pe de altă parte, dacă cauza este repetitivă și există o jurisprudență bine stabilită în privința chestiunilor disputate, CEDO a acordat o compensație mai mică pentru asistența juridică (Oprea c. Moldovei, 21/12/2010, § 55).

Apreciind caracterul rezonabil al cheltuielilor de judecată achitate pentru prestarea serviciilor acordate de avocatul Josu Artur, Colegiul menționează că cauza nu a fost una simplă și de rutină, prezentând un interes deosebit pentru jurisprudență. Suma pretinsă 4.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică este rezonabilă în cuantum, fiind proporțională complexității cauzei (obiectul, durata procesului) și nivelului de implicare a avocatului Josu Artur (timpul și volumul de muncă eficientă prestat la soluționarea cauzei).

Colegiul reiterează, că instanța nu se implică în onorariul avocatului primit de la client, ci apreciază cheltuielile de asistență juridică în conformitate cu art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, care urmează a fi achitate de partea care a pierdut procesul, în

măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. La caz, cheltuielile de asistență juridică au fost reale, necesare și rezonabile în legătură cu munca prestată de avocat. În lumina celor relatate Colegiul constatată caracterul rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei de către pârât, iar suma de 4.000 lei va constitui un just echilibru între prestația avocatului și onorariul solicitat.

Colegiul este solidar cu poziția instanței de fond care a reținut că pretenția admisă cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, nu îi vizează pe pârâții Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir. Respectiv, în temeiul art.96 Cod de procedură civilă, instanța de fond întemeiat a încasat din contul lui Muturniuc Maria în beneficiul Primăriei comunei Sadîc cheltuieli de asistența juridică în mărime de 4.000 lei.

Conform art.240 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează parţial hotărîrea primei instanțe și emite o altă decizie în partea casată*”.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art.240, 245 Cod administrativ, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul -

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de reclamanta Muturniuc Maria prin intermediul avocatului Dumitran Ignat.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 06 februarie 2023, în partea dispoziției de respingere ca neîntemeiată a acțiunii pe capătul pretenției de anulare a deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005.

Se adoptă în această parte o nouă decizie, după cum urmează.

Se declară inadmisibilă acțiunea reclamantei Muturniuc Maria împotriva pârâților Primăria comunei Sadîc și Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, pe capătul pretenției de anulare a deciziei Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir, din anul 2005, prin care a fost deposedat ***** de cota de teren echivalent, dat fiind că reclamanta nu poate revendica un drept vătămat în sensul art.17 Cod administrativ, așa cum nu există au astfel de act administrativ individual, fapt care prin el însăși exclude posibilitatea depunerii unei acțiuni în contestare.

În rest hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 06 februarie 2023 se menține.

Decizia este executorie de la pronunțare, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată la 01 decembrie 2023 ora 14:00.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Vitalie Movilă

Judecătorii Serghei Pilipenco

Evghenii Dvurecenschii